

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

15 iunie st. v.

27 iunie st. n.

Ese în fie-care duminică.

Redacțiunea în

Közép-uteza nr. 395.

Nr. 24.

ANUL XXII.

1886.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Nu rideți...

Nu rideți, o! nu rideți de-amorul sfânt pe care
Femeia îl simțese și voue vi-l arată;
Oh! decă-ați înțelege ce flacăra curată
E 'n inima ei mare:
Dureri, regrete, milă asupra v-ar vini;
Vați blăstema viața, ce n'a știut iubi.

Cați inimă ei este un sanctuar în care
O candelă divină stă multă vreme stinsă;
Dar, decă se întemplă să fie-odată-aprinsă,
Ades, atât de tare
Ea arde 'ncât s'o stingă nu pôte nici-odată
Imensele oceanuri, de ar sosi grămadă.

Când credeți că iubire simțiți pent-o femeie,
Ve întrebați într'una și nencetat gândiți,
De-i flacăra eternă aceea ce simțiți,
Său numai o schintee:
Ca nu 'nzădar s'aprindeți o inimă ce pôte,
Iubindu-ve, să aște viața ca și morțe!

B. V. Gheorghian.

Din viața unui călugăr.

— Novelă. —

(Urmare).

Dar de ce te-ai lăsat acum de vioră, de ce te-ai
impresionat așa mult când ai auzit despre acești
omeni? Ori este ceva mister cauza lacrimilor
diale, mister ce mie nu-mi poți spune?

— Este în adevăr o taină asta, dar dta mi te
pari așa om bun, mi-ai insuflat atâta încredere, încât
nu me pot reține de a nu ți le spune pe toate acele
cauze.

»Ascultă dar!

Me aședai pe pat, ér el luà un scaun ce erà
lângă mesă, se aședă inaintea mea și ștergându-și la-
crimile, ca și când ar voi să-și înabușescă o durere
mare, începù a-mi spune următoarele:

Eram atunci de 20 de ani. Studiam încă. Intr'o
zi făcui cunoștință cu familia dlui Mihail F. El me
invită să me duc mai de multe ori la ei. Me primia
totdeauna cu bucurie. Avea față mare în casă și eu
eram tiner de totă speranța! Eufrosina, fiica-sa, încă
me privia cu ochi buni. Îmi petreceam adeseori în
acesta familie. El este bun măestru, fiica-sa cântă

bine și cu viora și la piano. Dar mie mai mult îmi
plăcea cum cântă nevastă-sa. Eră a doua soție a lui.
Numai de vr'o doi ani o luase de nevastă. Eră fru-
môsă, plină de spirit, încât nici decăt nu me miram,
că dl Mihail F. ținea așa mult la ea. O iubiă foarte
mult. Se inamoră de ea ca om trecut peste 40 de
ani și o luă de nevastă la 10 ani după mórtea primei
sale soții.

Umblai doi ani de zile în casa acestui om, fără
de a se întemplă ceva lucru nou cu mine. Simțiam
numai atât, că cei din familie me iubesc foarte mult și
eu asemenea aveam o deosebită afecțiune cătră acești
omeni. Abia me puteam despărți de ei când me du-
ceam pela ei.

Dl Mihail F. eră un om vesel, soția sa dna Zoe
plină de gingășie, Eufrosina dragostôsă; de când eram
între ei, mi se părea că tot între ei am crescut. Apoi
așa omeni interesanți, rari pot să dică că erau, toți
se pricepeau la un instrument de muzică. Eră o ade-
vărată plăcere pentru mine a petrece în giurul acestora.

Intr'o zi găsi singură pe dna Zoe. Eră în gră-
dină; își petrecea plivind florile. Locuiau într'o sub-
urbie, cale de jumătate de cias din centrul orașului.
Soțul ei eră pela lecțiunile sale, de unde numai după
șese ore, de multe ori când se inseră se întorcea.
Ér dșora Eufrosina asemenea eră pela lecțiunile sale.
Dădea lecții și de piano și de vioră.

Până acum nici odată nu am stat singur cu ea
și de aceea me simțiam cumva strimtorat când me
vedui față în față cu ea. Nici odată nu mi s'a părut
așa de frumôsă. Și asta pôte pentru aceea, pentru că
pân acum nici odată nu am avut timp și ocaziune de
a o privi așa de aproape și așa neturburat. Nu șciam
ce să încep a vorbi cu ea. Răspundeam numai la
întrebările ei și par că și ea nu ar fi aceea, care
eră pân acuma; mi se părea cu mult mai tăcută.

— Ești fericită? — o întrebai eu într'un târdiu.
apropiându-me de ea și privind-o drept în ochi.

— De ce me întrebi de asta? — imi dîse ea.

— Ei uită, așa-mi vine par că aș voi a ști.
decă ești fericită ori nu.

— Fericire, — oftă ea: apoi decă aș voi să vor-
besc cu sinceritate, eu nici nu șciu ce-i adevărata
fericire.

— Cum, nu o simți?

— Nu simt nimic. Șciu numai atât, că nici
odată nu am simțit mai multă fericire, dar par că
nici nu am fost până acuma mai fericită. Am ajuns
a nu me mai cunoșce eu însă-mi pe mine.

— Așa dar nu-l iubești pe domnul Mihail? —
o întrebai.

— Apoi asta nu Ț-am Țis'o. El este așa om bun, încât aș pecații deca aș fi nemulțamită de el!

— Dar totuș nu din amor Țai luat de bărbat?!

— Amor, ah amor! Mie nu mi-a fost lăsat să me gândeșc mult la acesta. Eram lăta săracă și nu atât de inima mea, ci de sfatul părinților mei am ascultat când m'am măritat.

La aceste vorbe ochii ei i se umplură de lacrimi. Eră așa de frumoașă cu durerea pe fața ei frumoașă.

— Dar despre mine ce gândeșci; sânt fericit ori nu? — o întrebai, și nici eu nu șicu cum imi viniră aceste vorbe pe buze.

Și trebue să i se fi părut și ei ciudate aceste vorbe, căci se uită lung la mine, și apoi imi dișe:

— Ce cause ai avé dta de a nu fi fericit! Ești tiner încă, numai de aici încolo te așteptă viața și fericirea.

— Și dta nu ai puté să devii fericită? — o întrebai er.

— Florea vesteđită nu mai invie, cenușa nu se mai aprinde. — imi dișe ea cu o voce duioașă.

— Dar ești tineră încă.

— Da, dar am perdut mai mult decăt să mai pot crede în fericire.

— Nu cređi dar că vei fi fericită vr'odată?

— Cu visuri perdute, cu ilusiani zdrobite cine ar mai crede 'n viitor?!

Eu nu șicam ce să-i mai diē. Se invérta par că lumea cu mine. Eram în al 22-lea an al vieții mele. Ea cam de aceeaș etate cu mine. Și unde un tiner cu atăța ani, care vedénd-o femeie frumoașă, plină de noblețā, de spirit și vedénd-o nefericită, să nu se aprindă în el un tainic dor: acela de a ajutā a se ferici acestei femeie! Apoi eu numai acum imi dădui sémā despre aceea, că în mine este mai mult decăt un tainic dor: erau doue, voiam a me ferici și pe mine! Căci simțiam că iubese pe acésta femeie, și eră cu atât mai mare acésta iubire în mine, cu cât mai mult me gândiam că-mi este oprită acésta iubire.

— Și nu ai crede în fericire nici atunci, când Ț-aș proroci-o eu? — o întrebai luând-o de mână, și stringéndu-i acele mână moi, cari par că acum tremurau.

— Dta! Și de ce să mi-o prorocéști dta?

— Dar nu veđi femeie că te iubese? — i dișei eu o voce plină de foc, ne mai puténdu-mi stăpāni amorul meu ferbinte, ce simțiam că tot mai mult începe a me stăpāni.

— Ce vrei omule? — strigā ea smâncindu-și mânăle din ale mele.

Eu stăteam ca nimicit de jumétate inaintea ei. Me simțiam ca și când aș fi făcut un lucru, care nici odată nu mi se va iertā. Ce eră inse să fac?! Infrasem deja în joc, și eră târđiu a me retrage. Apoi simțiam că chiar de m'aș retrage, aș perde atât, cât nici odată nu-mi vor puté da ómenii: mândria pe care o aveam ca tiner plin de speranțe și pe care o simțiam atacată deca acésta femeie nu-mi va primi amorul meu. Apoi m'aș fi simțit de tot nimicit în inimă, în credința mea, deca nu m'ar iubi acésta femeie, pe care o iubese cu primul amor al vieții mele.

O luai dar din nou de mână, i sărutai mânăle, o rugai să me ierte, căci sânt un nebun, dar o iubesc. . . O strînsei cătrā mine și i vobii din nou de amorul meu, o rugai să me asculte, să cređā în amorul meu, să nu cređā că voi numai a face un lucru nechipzuit, i spusei că me voi omori deca nu me va iubi, și ce șicu eu câte și mai câte i-am mai

spus, stringénd-o tot mai aprópe de mine, pân ce-i simțiam resuflarea ei deșā. . . Ea voia să se desfacā, dar apoi ca și când ar fi invinsā de vorbele mele, se lăsa móle în brațele mele, me privia în ochi, ochii ei și mai mult se umplură de lacrimi. Me cuprinse apoi de după gât, me ținú departe de ea și așa me privi vr'o câteva minute, apoi me atrase spre ea cu iufelā, me sărutā, și apoi er se desvéli din brațele mele.

Eu stăteam nimicit și me uitam în pregiurul meu, imi păreau tóte aceste un vis, care trecú ca o nălucā, dar care imi eră mai scump decăt viața.

Me apropiai din nou de ea. O luai din nou în brațe, o mângaiam, desmerdam și plângeam împreună cu ea de fericirea amorului nostru.

— Dar nu, nu-mi este iertat să te iubese! Aș face un pecať mare deca aș legā sórtea ta de a mea. Tu ești încă așa de tiner și eu sânt nevêsta altuia. Dă-mi pace, uitā-me și lasā dorul pentru mine, eu sânt obicinuitā numai cu el!

— Ce-ți pasā? — i respunsei. Sânt tiner numai câtā vreme me iubeșci! Și de și ești nevêsta altuia, inima ta numai pentru mine trebue să batā.

Ea clătina din cap, și-mi dișe într'un târđiu:

— Da, așa ar trebui să fie: trăim inse în lume și ce ar diē lumea, ómenii, deca ar auđi de asta?!

— Ómenii! Ce-ți mai pasā de ómeni, deca me ai pe mine. Eu îți voi da amorul meu!

— Ești copil încă. Nu cunóșci încă viața. Ai mai multā inima decăt cugetāri.

— Și să me plâng că este așa, deca asta me fericeșce, deca inima-mi diē că numai pentru tine și iubit de tine pot trăi?!

— Sā plângi, sā plângi. — imi dișe, lăsându-și capul ei la peptul meu. Sā plângem împreună, că noi nici odată nu ne vom puté realizā visurile nóstre pe acest pământ!

— Dar eu voi asta, — dișei hotărit, neteđindu-i capul scump și frumos.

— Inzādar, — imi dișe cu o voce tristā.

— Oh, nu diē asta, scumpa mea, căci grozav me dor aceste vorbe! Spune-mi că me iubeșci, că vom luptā împreună pentru fericirea nóstrā. Spune-mi că cređi în visul meu, că noi vom fi fericiți, căci numai din acésta credința vom pute dobāndi tărē pentru a ne sustine în lupta ce ne așteptā.

— Nu te gândi la luptā, nu o vom puté câștigā. Nu ne este iertat s-o câștigūm, căci va cere mai multe jertfe decăt putem să aducem!

— Pentru tine eu tot voi jertfi!

— Te cred! Si eu viața mi-aș da-o pentru tine, dar când aș jertfi liniștea și fericieca altora, aș face un pecať neiertat.

— Și despre a cui liniște și fericire vorbeșci?

— Apoi nu am bărbat care me iubeșce?!

— El este bētrān. Apoi nimic nu-i iū, căci amorul teu nu Ța avut nici odatā! Apoi el și așa ș-a luat partea sa din fericire. . . Dar eu. . .

— Tu vei puté încă să gāsești iubire și la alta.

— Dar nu pe a ta! Nu, nu, inzādar vorbeșci de piedeci, eu te iubese mai pesus de tóte, te iubese mai mult decăt pe mine însu-mi și nu aș gāsi în lume o așa piedecā, pentru care m'aș lăsa de amorul meu.

— Acum vorbeșci numai așa, pentru că nu ai simțit încă căldura iubirii și dela altele. Oh, este acésta lume plină de iubire, noi ómenii să le șcim numai prețui.

(Va urmā).

Ioan. Russu.

Balade poporale.

— Din giurul Năsăudului. —

V.

Vălean și iubita sa.

La curțile lui Vălean
Sămănat-am măgheran;
Măgheran s'a veștețit,
Vălenul s'a betegit.
Frunzuliță de măr verde,
La capul lui cine șede?
Șede-o dălbă copiliță,
Alui lincă drăguță,
Cu mâneca vânt i-i trage.
Cu cununa umbră-i face.
Ea din graiu a dis așa:
»Măi, Vălene, mila mea,
Scală-te și nu zăcă,
Că io-aici nu pot ședé,
Că ómenii me hulesc,
Părinții me ocăresc!»
»Eu d-aici nu m'oi sculá,
Până când tu imi vei dá:
Mure cópte 'n postul mare,
Sloi de ghiță 'n mēdă-vēră.
Drob de caș 'n mēdă-érnă!»
»Măi, Vălene, mare ești,
Dar puțin te socotești:
Mure cópte-s ochii tei,
De trei ani me uit la ei;
Sloi de ghiță-i fața ta,
Ce me iubesc cu dēnsa;
Drob de caș e gura ta,
Vino că te-oi sărutá
Și de-aici tu te-i sculá!»

Iuliu Bugnariu.

Fata popii.

— Roman in 2 tomuri. —

(Urmare.)

Ochii Savetei se îndreptară țintă în ochii Rachilei. Apoi duse:

— Il urești? Dar să stăm strimb și să judecăm drept: iam spune-mi pentru ce-l urești?

Ce te-a făcut el pe?

— Me întreb, par că n'ai șei!

— Eu știu că te-a iubit.

— Și mi-a făcut rușine, părăsindu-me tocmăi în ziua logodnei.

— Nu este el de vină, ci ticălosul acela de Despoian, care l'a îndemnat să falsifice polița. El a făcut acesta, căci s'apropiá logodna și n'avea bani. În sfârșit, decă tată-sau plătia, nu se întemplá nimica: destul de urit, că n'a recunoscut subserierea. Alesandru s'a prę incredut, etá totá vina lui. Mulți au făcut ca el, dar au fost mai norocoși, că li s'au recunoscut iscălitura și toți umblă cu fruntea ridicată și nimene nu cutéză să le dică o vorbă rea. Dar el are un părinte fără simțire, și din cauza acesta a trebuit să ia lumea 'n cap.

— Și nu s'a mai rentors decât să omóră un om.

— Care avea să-i jeluéscă comóra lui cea mai scumpă, mirésa. Vedi că și atunci te iubiá și numai pentru tine a sevęșit și faptul acesta, intocmai ca pe cel dintău.

— Véd că-ți umblă limba 'n gură ca imblaciul în șură; dar nu șei ce ț-a făcut, de-l spriginești așa grozav!

— Nu-l spriginesc eu, dragă, dar mi-s'a făcut milă de el. De l'ai vedé, l'ai compătimi și tu, că-i necășit grozav. Te rog și eu, să-i implinești cererea și să te 'ntelnești cu el!

— Dóră ca să me omóre și pe mine?

— Nu te teme! S'a jurat, că se va purtá cu-viincios.

— Aș! Jurământul lui!

— În sfērșit vom fi și noi cu bărbatul meu acolo...

Rachila stetea câteva mominte gânditóre, apoi respunse:

— Nu gândi, că me tem de mórte; de mult mi s'a urit de viेतă și nu mi-ar pásá să mor în clipita acesta: mi-ar fi inșe rușine să mor de mâna lui. Me tem de el, cu tóte acestea simțesc că ar fi bine să-l 'ntelnesc, să-l întreb ce mai voieșce cu mine, și să sfērșesc odată cu el.

— Așá-i. Și eu sânt de părerea, că trebuie să-l 'ntelnești. Liniștea ta viitóre cere acesta. Tocmai de aceea am și vinit să te rog.

— Fie dará! Nu-mi pásá. Me 'nvoesc.

— Pré bine! Asá dará, haid suc-te 'n trásurá și vină la noi!

— La voi?

— Eu cred că va fi mai bine acolo, căci grădina nóstră dá în pădure: dēnsul póte să vie mai ușor decât aici, unde ar puté fi zărit de cineva.

— Ai dreptate.

Saveta o luá de braț și porniră și mergeau iute de trágeau vânt. Eșiră din grădină 'n curte, intrară 'n odaie. Rachila se 'mbracă iute de drum, apoi se urcară 'n trásurá și porniră în satul vecin unde ședeá Saveta.

Pe cale vorbiră puțin. Saveta mai începea câte odată, dar Rachila respundea numai scurt. Nu o pré conturbá dará nici ea.

Nu trecú o jumétate de cias și sosiră. Bărbatul Savetei le așteptá în pórtá.

— Aice-i Alesandru? — il întrebá nevéstă-sa.

— Am vorbit cu el tocmai acuma în pădure ș-a dis că pe sēră va viné.

Ele se deteră jos și intrară. Rachila erá forte neliniștită și ori cât voia s'ascundă acesta, nu putea. Privia tot la terestá, să vedá decă nu vine cineva și de câte ori se deschidea ușa, totdeuna tresăria.

N'a fost de mult la Saveta. De atunci s'a făcut multe schimbări prin casá, dar ea nu băgá de sēmá nimica: muntea ei umblá prin alte părți. S'a și cam supérat prietena ei, că n'a láudat încă mobilele cele noue, cari tuturora le-au plăcut căți s'au abătut pe acolo: dar cum s'a supérat, așa a și iertat-o, șeiind că dēnsa acuma are gânduri grele, cari i cuprind cu totul muntea.

Și ca să-i trecă timpul mai iute, nu o lăsá o clipită singurá, i arátá tóte și o purtá pretotindene, prin odái, prin curte și 'n urmă prin grădină, unde apoi s'aședară p'ó laviță și convorbiau.

Intr'aceste se făcú sēră, intunerecul se lăsá pe pământ și adumbri totul. Liniște adăncă erá pretotindene. Numai látratul cânilor din sat intrerumpea câte odată tăcerea.

Cum ele ședeau acolo, de odată apărú de cătră pădure o figurá de om, care se apropiá încet de ele.

— Etá Alesandru! — șopti Saveta.

Rachila abiá cutezá să privéscă intr'acolo și când il zări, se cutremurá de spaimă.

Alesandru intr'aceste ajunsse la ele și ridicându-și pëlăria, le salutá:

— Sēră bună!

Apoi apropiându-se de Rachila, i prinse mâna și o sărutá. Ea il lăsá să facă ce voieșce, căci ori cât de curagiósă de altă-datá, în minutul acesta se temea grozav.

Vedând că tremură, Saveta i duse:

— Dără ți-i frig?

— Ba, — response, — dar mi-i grăză de omul acesta.

— De mine? — întrebă Alesandru.

— N'am dără cuvinte să me 'nfor când te väd? Mai este cineva 'n lume, care să-mi fi făcut atăta reu ca dta?

— O! domnișoră, nu vorbi astfel! Osëndescă-me lumea tötă, nu-mi pasă; numai buzele dtale să nu rostescă cuvântul acesta! Am sevërșit fapte neiertate, am făcut chiar fărădelegi; dar nu eu sânt de vină, ci dragostea ce mi-ai aprins in suflet. Acēsta mi-a dat boldul, acēsta m'a impins inainte, acēsta mi-a poruncit să delaturez și să sfărām ori ce pedecă s'ar pune in calea dorinței mele să fiu a mea!

— Decă m'ai iubit, ai avut totodată și datoria să-mi păzești renumele bun. Dar ce-ai făcut! Mi-ai adus rușine pe cap tocmai in ziua logodnei și după ce gândiam c'ai murit și voiam să me mărit cu altul, ți-ai pētat dragostea cu sânge. Mi-ai omorit bărbatul cu care tocmai me cununasem, ți-ai descărcat piștolul și spre mine! Fugi de mine, ucigaș!

Și rostind vorbele aceste, se scolă repede in picioare și 'ntorcēndu-se spre Saveta, i duse:

— Vino dragă, să mergem in odaie! Me iau fiori când me uit spre omul acesta.

Alesandru sări naintea lor și 'n minutul acesta ochii-i schinteiau selbatic, fața-i pālită inroși, mânilor-i tremurau și buzele-i gāngăviau de jumătate nebuneșce:

— Numai un minut mai așteptă încă, domnișoră! Lasă-me ca cel puțin să me apēr. Și hoțului de codru i se dă dreptul acesta.

Rachila stete locului și mēsurāndu-l cu dispreț, response:

— Acela-i mai de omenie decăt dta!

— In numele lui Dumneșeu te rog, domnișoră, nu me face să nu-mi mai pot stēmpērā clocotul simțirii ce me mistue!

— Ș-apoi să me omori, cum ai mai voit odată?! Nu-i așa? Taci! Veși, c'am ghicit! Nu gândi, că me 'nuimesc de vorbele dtale. M'am așteptat la ele, căci din nenorocire te cunosc prē bine. Când am venit aici, am șciut că vin in fața morții.

— Ai dreptate decă me judeci prē aspru, căci sânt pēcătos. Toemai de-aceea te-am rugat să vii aici, ca să am prilegiul a-ți cere iertarea. Iți mulțămesc c'ai venit!

— Să te iert? Nu, nici odată! Aș minți, de cumva ți-aș spune acēsta.

— Am fost nebul atunci: gelosia mi-a stins mintea sântetösă; n'am șciut ce-am făcut. Facă-ți-se milă de mine și me iertă!

— Nu cere dela mine ceea ce ființă omenescă nu-i in stare să facă! Sânt o femeie slabă. Numai Dumneșeu pōte să fie atāt de 'ndurător!

— Așā darā nici odată nu m'ai iubit! Cine nu pōte să ierte, nici n'a iubit!

— Și dta m'ai iubit!? Dragostea cea mare ți-a indreptat piștolul spre mine?

— Resbunarea mi-l'a dat in mână, dar dragostea mi-a tremurat brațul când l'am descărcat. Am fost ticălos, căci trebuia să-l indrept spre inima mea; dar n'am făcut, căci vädui că n'ai murit și din minutul acela credeam, că erās poți să fiu a mea.

— Să fiu a dtale? După cele intēplate, ai putut crede acēsta? Acuma väd și eu c'ai fost nebul.

— Te rog nu-ți bate joc de mine! In multe zile de suferințe și de dureri, credința acēsta mi-a fost balsamul și multe nopți intunecöse ea mi-a fost lumina și āngerul care mi-a inchis ochii.

— Dar ești cu minte deplină séu aiurezi?

— Sânt tréz ca nici odată: m'au trezit sferințele. Am venit să-mi indeplinesc dorința, să te duc cu mine. Să fugim din țera acēsta, unde legile nu me iertă să trāesc; să mergem departe de-aici, unde nu ne cunöșce nime, unde vom putē să ne facem și noi un cuibușor și unde vom găsi fericirea pe care aici o perdurām! O! vino cu mine!

— Auși, Saveto, ce vorbeșce! Ș-atuncia me batjocoreșce, când vrē să-mi spunā că me iubeșce! Să fug cu dta? Dar cum cutezi să-mi faci acēsta propunere?

— Iubirea me 'ndēmnā să ți-o fac. Nu mai pot trăi fără dta. Mai bine mor, decăt să me rentorc singur. Te rog nu-mi respinge darā cererea! In pădure me așteptă trāsura, care ne va duce indata la locul dorinței!

— Taci!

— Și decă nu poți tocmai acuma, voi vini de altă-dată, pe când vei dice; pān' atuncia te pregăteșce și-atuncia. . .

— Dar taci in sfērșit! Nu vreu să te mai ascult! Numai pentru asta ai dorit să me 'ntēneșci? A fost pēcat să me chiami aici.

— Nu vrei dar să vii?

— Nici odată! Ș-acum să sfērșim! Căile nōstre s'au despărțit de-olaltă și nu se vor mai intēlni 'n veci. Du-te pe a dtale, eu m'oi duce p'a mea! Uitā-me cu totul, precum te-am uitat și eu. Atăta e tot ce-ți cer, atăta e tot ce-ți făgăduesc.

El își inchinā capul debelat și duse trist:

— Numai atăta?

— Da.

— Dar șci c'acuma m'ai osēndit la mōrte?

— Pentru mine ești mort mai de mult.

— Așā? Fie dar in adevēr așā cum dici!

Și atunci scöse iute un revolver și-l indreptă spre inima sa.

Ele țipāră cu grăză.

In clipita aceea cineva dinapoia lui i apucă mânilor și-i smulse cu sila revolverul.

Eră bărbatul Savetei.

— Ce vrei, nenorocitul? -- grăi acela.

— Să-mi sting viēta.

— Ai nebunit?

— Decă Rachila me respinge, nu mai vreu să trāesc.

— Fii cu minte!

— Nu mai pot.

— Domnule, — incepū Rachila să șicā lui Alesandru, — purtarea dtale nu e cuvincoșă. Vrei să me sileșci. Dar insedar. Cu atāt mai mult te uresc!

— Așā! — răeni Alesandru. E bine, domnișoră; iți mulțămesc! Acēsta vorbă mi-a redat viēta. Acum nu me mai impușc. De-acum vreu să trāesc.

— De mine poți, — response Rachila.

Alesandru, ca scos din minți, urmā c'o mănție pe care n'o putea stāpāni:

— Vreu să trāesc, ca să-mi resbun.

— Dar nime nu ți'a făcut nici un reu, — duse Saveta.

— Nu? — întrebă Alesandru rinjind infricoșat. Nici domnișora Rachila? Dar mi-a stins schinteia focului ce me mai incālđiā. Mi-a nimicuit speranța. Mi-a zedārnicit viitorul. Mi-oi resbunā. Și resbunarea mea are să fie 'nfricoșată.

— Ce vrei să faci? — întrebă pădurarul tot ținēndu-l de mână.

— Ceea-ce mi-a făcut domnișora Rachila: să n'o las să fie fericită nici odată.

Rachila scöse un țipet și erā p'aici să cađă, dar Saveta o sprigini.

HOȚII SURPRINȘI

Alesandru urmă:

— Voi urmări-o din pas în pas, să ved ce face și decă voi află, că se apropie de fericire, voi izbi ca fulgerul și voi slărnă cupa plăcerilor tocmai când va vré s'o goléscă.

— Grozav! — strigă Rachila.

Alesandru inse, ca îndemnat de acest strigăt, urmă:

— Când va gândi, că 'n sfârșit a delăturat ori ce pedecă, c'a scăpat de mine și că va fi fericit: figura mea totdeuna se va ivi în calea ei și-i va strigă: »Nici odată! Nici odată!«

(Va urmă.)

Iosif Vulcan.

Despre colorile florilor.

După Iuliu Klein.

(Incheiere)

IV. Despre însemnătatea colorilor la plante. *

După cum natura omului scrutăză cauza la totul din natură, așa urmăză de sine și față cu florile întrebarea, că ce scop au colorile florilor și ce rol jică în viața plantelor. E foarte ușor a da răspuns, că ce scop au colorile florilor, decă vom dice, că tote sînt create pentru om și că florile numai pentru aceea respăndese atăta lux și pompa, ca să causeze plăcere și distracțiune.

Precum egoismul jică mare rol în viața omului, tocmai așa egoismul domneșce și între florile inocente, cari asemenea sînt conduse numai de egoism, când se grigesc a produce flori cât mai bătătoare la ochi.

Rolul și însemnătatea colorilor la flori într'adevăr e însemnată în viața plantelor: dar obiectul acesta în sine e foarte vast, încât numai pe scurt putem tractă despre el.

Problema flórei în viața plantelor e aceea, ca să producă fructe și prin acesta sēmēntă; adecă să dea naștere acelor părți din cari între circumstări favorabile să producă alte plante. Prin sēmēnte se prăsesc plantele, florile asecură subsistența lor.

La dezvoltarea fructului respective a sēmēntelor, lor sînt de lipsă totdeuna influința a doue organe, cari conducă reciproc unul spre altul. O parte e din care va fi fructul adevă pistilul și cealaltă staminele. Aceste din urmă produc praful cunoscut, care în unele casuri cum pentru exemplu la lilia albă e în cantitate mare de colóre galbănă. Din pistil numai așa va fi fruct, numai așa vor fi sēmēnte, decă praful va căde pe pistil.

Decă esaminăm mai de aproape acele părți, cari efectuează nașcerea sēmēntei găsim, că aceste doue părți, pistilul și staminele nu obvin în totdeuna la oaltă într'o flóre, ori au o atare poziție încât nu pôte ajunge praful la membrele producătoare, fără ajutorul órecărei forțe esterne, seu decă și sînt amēndoue părțile în aceeași flóre, nu ajung gradul dezvoltării de odată și așa praful nu pôte căde pe pistil spre a-l puté fructifică. În asemenea casuri praful numai prin forță esternă pôte ajunge la acel loc, unde se dezvoltă fructul și sēmēnta. În multe casuri vântul suflă acest praful, în genere inse prin influința insectelor, căci într'adevăr sînt admirabile organele cari le aflăm spre acest scop la unele plante.

Cercetând insectele, florile pentru nectarul lor mai implinesc încă și o altă funcțiune inconșcie lor, care e atāt de însemnată în viața multor plante,

* Hildebrand: Die Farben der Blüthen și Nägeli: Entstehung und Begriff der Naturhistorischen Art.

pentru că ducēnd praful din o flóre într'alta, praful adus devine în contact cu pistilul și face posibil, ca flórea respectivă să dezvolté fruct și sēmēntă.

Decă plantele nu ar avé altă colóre prin care să se destingă de colórea verde, nu s'ar observă din frunđiș, și insectele nu le-ar observă. Petalelele colorate atrag atențiunea insectelor, cari află nectar dulce, dară îndeplinesc și un lucru important în viața plantelor. Colórea flórei pe lângă nectar, e un mijloc atrăgător, care face atente pe insecte spre visitarea florilor.

Că insectele într'adevăr sînt conduse de colóri, demustră, de o parte experimentul următor: decă facem o flóre din hărtie colorată și o acățăm de crāngi frunđose, observăm, că e certetată de insecte, însă de loc o părăsese căci se conving despre golătatea ei. Acēsta apare inse și din aceea, că florile cu colóri mai vii, pentru esemplu albe, galbene și roșii, le cercetăză mai multe insecte, decăt pe cele mai puțin colorate.

Însemnătatea colórei la flori o apróbă multe date. Mai însemnat e, că colorile cele mai provocătoare obvin la acele plante, cari lactice sînt avisate cercetării insectelor și fără acăror sprigin nici nu ar puté produce sēmēnta, până când acele plante, cari și altcum pot produce sēmēnte, au flori simple seu chiar puțin atrăgătoare. Unde transmiterea prafului pe pistil se întēmplă prin vânt și nu prin insecte, cum pentru esemplu la brad, stejar (goron.) alun și alți arbori de pădure, florile încă nu-s așa de evidente. De multe ori numai aceea parte a florilor e colorată, care se pôte vedé imediate, până când partea inferióră a petalelor e ascunsă seu puțin colorată.

Așa pricepēnd însemnătatea colorilor, totdeodată ni se esplică și raporturile între diferitele colóri. După aceste ușor putem înțelege, că pentru ce sînt în majoritate colorile bătătoare la ochi. Aceste însușiri sînt preferitoare, folositoare pentru densele, pentru că prin aceste pot face a fi observate de insecte din o distanță mai mare. Dar putem înțelege și aceea, că pentru ce sînt atāt de rari florile verđi, pentru că aceste remān ne observate de insecte între frunđe. Chiar din aceste putem deduce, că împărțirea diferitelor colóri a florilor după anutimp și regiunei și află esplicarea și însemnătatea. Decă pentru esemplu primăvera sînt în majoritate florile albe și galbene, provine de acolo, că primăvera numărul insectelor e mic și așa numai florile de o colóre bătătoare la ochi pot compută la visitarea insectelor: întru aceste se dezvoltă sēmēnte, și așa aceste se și prăsesc și estind mai tare. Chiar așa arată acēsta și acel fapt caracteristic, că în părțile septentrionale florile albe sînt în majoritate.

Să mai amintesc un fenomen referitor la aceste. De sigur fiecine a observat, făcēnd excursiuni pe munți și deluri, că florile ce obvin pe acele locuri în porțiune cu cotorul lor au flori mari și de colóre bătătoare la ochi. După Nägeli trebuie să cercăm esplicățiunea în ceea, că insectele și aici sînt represintate într'un număr mic, și așa plantele sînt silite a dezvoltă flori mari și bătătoare la ochi ca să pótă atrage atențiunea insectelor puțin, pentru că numai acele flori produc sēmēnta, cari sînt visitate de insecte, și așa numai acele plante se respăndesc și se și se prăsesc, cari prin florile lor pot seduce insectele.

Așa dară când vedem albinióra și alte insecte cu ce isteține și diligență sbor din o flóre într'alta, putem șei ce funcțiune însemnată îndeplinesc. Florile întind insectelor nectar, eră aceste înlocușc dezvoltarea sēmēntii în flóre. Viața insectelor și a plantelor așa dară e în cea mai strînsă legătură naturală și așa nici nu se pôte atribui întēmplării, că ace-

tarul nu se alege în ori care parte a plantei, ci chiar numai din apropierea părții colorate a floriei.

Colorile florilor ne întind plăcere și gust estetic, tot-odată sînt și factori, dela cari depind funcțiunile multor plante.

Mihaiu Pêrvu.

Scrima și femeia.

Acesta a fost subiectul unei conferințe ținută acum câteva zile în sala de joc bulevardul Capucinelor. de dna Astié de Valsayre. Conferințara este indestul de cunoscută de când a dat o palmă unui diarist și de când a avut un duel c'o americană pe câmpia dela Waterloo. Ca fisic, dna Astié de Valsayre este o femeie scundă și foarte slabă, poartă ochelari și când vorbește, dă într'una din mâini și din picioare.

Dela început a tratat de lași pe bărbații cari desfigurază și lovesc pe femei.

»De și sînt inamica loviturilor, urmăză dna Astié de Valsayre, totuși n'as pute să me opresc de a da o lecțiune aceluia care n'ar fi respectuos cu mine, căci nu-mi place de loc blîndețea evanghelică.«

Ea găsește că se pôte abusa de duel. »Și cine nu abuzează?« Apoi, dice că preferă »scrima care face gentilomi, în contra gimnasticeii care face hamali.«

După acest preambul, a vorbit despre lăptarea mamei și despre statura militarilor. Conferințara a adaugat, că arta scrimii are multe calități: ea tîmădușce de mai multe bôle. După dînsa »isteria este o indigestiune de spirit.«

În resumat, trebuie a fortifica femeia prin scrimă, căci, decă nu este sigur că femeia se coboră din bărbat, apoi este sigur că bărbatul se coboră din femeie prin naștere. Trebuie femei solide pentru a face copii: fără acesta vom ave în totdeauna micșorarea staturii militare.

Ea a observat că femeile acrobate nasc mai ușor. »Este deci necesar a introduce cât mai curînd scrima în pensionatele de fete, pentru a le desvoltă peptul, și prin acesta, și lăptarea mamei.«

A declarat că primește cu lovituri de biciușcă pe moșele și pe doicele cari vin la dînsa pentru a o rugă să înceteze campania sa umanitară, ș-apoi a trecut la a doua parte a conferinței sale: influința scrimii asupra moralului și generațiunii.

După dînsa, din punctul de vedere moral, femeile nu vor mai vorbi fără socotélă când vor ști că au să susțină ceea ce au dis cu spada. Din punctul de vedere al generațiunii, ea a început mai întîiu »prin a smulge bărbaților cea din urmă petală din florea iluziunii ce și-au format.« Ei cred că sînt stăpâni; ei bine nu! »Ei nu sînt decăt reflectul femeilor.« Apoi a adaogat: »Faceți pe femeie bărbat, pentru a ve îmbărbăta la rîndul dvostre!« Femeia nu pôte să esă sêra singură. Decă găsească un apărător desinteresat, lași tratéză pe acest apărător de om care speculează cu femeile. »Șciu foarte bine ce dic, a esclamat ea, căci am trecut prin tôte acestea!«

Ea n'are admirațiunea decăt pentru femeile mari și puternice. Acastă admirațiune a costat'o o palmă. »Vedînd într'o baracă, a dis ea, o jună foarte frumoasă și foarte corpulentă, am voit să me asigur decă pulpele nu-i erau false și le-am pipăit. Dar, juna fată credînd că rid de ea, mi-a dat o palmă pe care o simt și acum.«

Înceiînd, a susținut înființarea unei societăți de femei care să mîergă alături cu Liga patrioților. Ori-ce patriot trebuie a pune o floretă în mâinile soției și ale ficeii sale.

R.

Doine și hore din Ardeal.

— Din ținutul Borgoului —

XLIV.

Megănă-te frunzuliță!
Că nu vine-al meu bădiță.
Plînge și tu cum plîng eu!
Că ce-am iubit nu-i al meu.

XLV.

Iubește-me mîndră dragă,
Până ce mi-i lunca dragă:
Că lunca dîc-o-i urî,
M'ai iubi, da n'oi vini.

XLVI.

Șci tu mîndră ce-aș vré eu?!
Să fiu flóre 'n siml teu;
Și când rogi pe Dumnezeu,
Să pătrund în peptul teu.
Să ved cum arde de greu,
Și de sînt în gîndu-ți eu.

XLVII.

Astă-tîmnă într'un rînd,
Când la voi mîndr'am vînit,
Eram și frumos și gras.
Că dorul nu n'a fost tras:
Dar la tin' de când gîndesc,
Dîmne! cum me mai topesc.
Me topesc și me usuc,
Ca și frunza cea de nuc.

XLVIII.

Când de mine-un dor se légă,
Să șci sorioră dragă,
La tin' minica că-mi alérgă;
Când de mine-un dor se ține,
Să șci sorioră bine,
Că eu gîndesc tot la tine.

XLIX.

Colo 'n lunca cea umbrîtă,
Găsi pupăza * 'nflorită,
Și mîndruța mea măhnîtă.
Nu șciu pupăza s'o rup,
Ori pe mîndra să mi-o pup,
Să mi-o pup s'o mîngăi tare,
Să-i trecă de supărare.

L.

Frunză verde sălcioră,
Colo 'n vale le cea moră,
Este-o mîndră bălăioră;
Bălăioră și frumoasă.
Cum i mîndra mai alésă,
Chiar bună de morărosă.

LI.

Decăt cu caru-n pădure,
Fără lécă de secure:
Mai bine cu mîndra 'n vie,
Fără sêmă de soție.

LII.

Tragănă mîndră tragănă,
Din frunză de pîr galbînă,
Că și eu mi-am trăganat,
Din frunză de pîr uscat.

Culese de

I. Dologa.

* Pupăza = o flóre.

Corespondență literară.

București, iunie în 3.

Prietene,

Dă-mi voe să-mi inchipuiesc că ești amoretat și că în calitatea acesta ți se întâmplă s'o iei câte-odată razna pe câmp său prin păduri, spre a plânge ne-turburat pe ruinele inimii tale; său, decă inima îți este prăpădită, și nu te poți urca pe densa să te bocosești, dă-mi voe să te presupui un moment lunatic, ca să am pricină de vorbă. Nu te teme: supoziția mea n'o să meargă până a te face nebun de Golia, căci s'ar pute, într'un astfel de cas, să fiu eu adevăratul nebun. Vezi că noi, moldovenii, chiar când ne presupunem săriți, ținem să aiurăm în jiletca noastră: Golia, ăr nu Mărcuța.

De aceea, să nu te temi.

Deci, decă imi dai voe să te presupun amoretat său nițel cam șuiu, du-te într'una din pădurile despre Titu, său în ori care parte a frumosului teu județ, și fă-te că șei să tragi cu pușca. Pușca să fie numai pretest. Poți s'o și încarci, cu curagiul care-l ai tu.

Caută să fie dimineta. Înțelegi că unui alt om nu i-aș recomandă această vizită. O pădure! Ce-i o pădure? Verdeta, recore și paseri.

Un ochiu profan, ochiul unui dulgher său ochiul dlui ministru de finanțe, ar vedea, cel de înteu niște trunchiuri de doge, cel de-al doilea o pădure bună de parcelat. (A parcelă și parcelare, verb turnat în ministerul domeniilor, de când cu parcelarea ministerului finanțelor în două.)

Dar tu? . . . Câte lucruri nevedute de vulg nu nu se vor arată ochilor tei, și câte taine nu vei surprinde în măestra alcătuirii a firei!

Prin acoperișul țesut din frunze, se streacă câte o rază de lumină, care se încercă să pătrundă prin stușiul dela rădăcina bătrânilor stejari, paznicii pădurii, în care mierla își răcăe hrana, pitulicea își ascunde cuibul, vererița își plimbă coda, ăr ghionia, lovind cu ciocul scortia copaciului, pare a fi un pădurar ascuns care taie uscăturile de fag. Pe sus, tocmă pe vârful crengilor, se aședă sturzii țuitori, al căror piept galben strălucește ca o za de aur; gaițele alergă din gârnetă în gârnetă cu câte-o ghindă în gură, scoțând fel de fel de sunete bizare; caragațele caraghioase sbor bătând aerul cu coda lor neagră și respirată. Câte un cocoșar roșu, ramas în urma frigului, vine să pândescă măceșii din garduri său depe ripe, ăr decă ai intrat în adâncul pădurilor, gănușea neagră îți ese în cale, veselă și elegantă, ținându-și trupul cochec pe două picioare subțiri și gingașe, cari i dau aerul unei femei de rasă. De asupra ei, în pomi, botgrosul, ca o antitesă cu cioc, vine să spargă sâmburii răscoliti pela rădăcina ciresilor sâlbatici, având aerul unor băcani sburători, cu gâtul gros, cu botul gros și cu ghiarele grosolane.

Er printr'aceste norode ale codrului, în limpedișul din poiană se gonesc două presuri, doi amorezați, cari se ascund de ochii lumii, fiind că ochii lumii sunt rei pentru cei ce sunt buni în inima și cugetul lor. Fug gândacii de frica lor, cum fug ele de frica furtunii.

Eu, pierdându-me adesea prin pădurile din ținutul părințesc, am alergat dila întregi pe urma lor, uitând adesea pușca, ca să nu mai ved decât această viață adâncă și poetică până în cele mai tănuite cute

ale sale, dela care mi-a ramas o mare dragoste pentru liniște și singurătate.

Că am avut reul gust să scriu stihuri, nu te indoești. Dăc reul gust, fiind că, crede-me, nu e nimic pe lume mai greu de spus, decât farmecul și poesia umbrei, ce o înțelnești peste tot în pădurile cele mari, Etă o glumă:

Amor său cărbuș.

Prin alunșiul plin de recore
Eri, două presuri sburau nebune,
Și ernei mörte păreau a-i spune,
Că vine pe-o rază tocmă din sörce.
Și cum prin aer își spuncau dorul,
Iș uită pușca tot vânătorul.

Ele pe ramuri sburau voiöse,
Bătând din aripi, mișcând din ciocuri
Și n mult cochete și mândre jocuri
Rideau de sörte mai nemilöse.
Și cum stau astfel uitând de tömnă,
Păreau doi ömeni: un domn ș-o dömnă.

Domnul spre dömnă tot dă năvală,
Vrënd să-i arate că e de trebă;
Ea c'o privire părea că n'trebă
Decă și dönsul cumva nu n'șelă. . . .
Și cum stau singuri, pe gânduri duși,
Dömnă, cuprinsă de ostentă,
Scăpă din pliscu-i doi cărbuși.

Astfel dar, ce eră: dragoste său luptă pentru esistență? Frică-mi e, că presuroiul ar responde luptă!

Din nenorocire, vezi tu, lumea e astfel alcătuită, încat cea mai poetică și mai grațiosă pasere e nevoită să intre în răsboiu cu tovarăsa sa pentru un cărbuș. Printre ömeni cărbușii sânt de tot felul, și, mai de obște, cărbușul cel mai de dorit este guvernul.

Dar fac politică. »Fi de ta chanson politique!« strigă lui Faust unul din ștengarii ce se aflau în taverna Auerbach.

Să fugim dar de politică și să revenim la pădurile nostre.

Păduri sânt și prin pregiurul Bucureșciului. Nu șeu de ce inse intrênsele nu e taină, nu e sullet, nu e vietă. Un fel de vegetație bolnăvicioasă, care abia îndrăsnește să esă de sub stratul de foi mörte, e călcată dîlnic de tocurile ascuțite ale dömnelor său de piciorușele copiilor, cari vin, în bande întregi, să culgă flori la pădure. Înțelegi că acesta culegere este o adevărată pustiire păgănescă, din care nu remăne pentru anul viitor nici rădăcina sermanei flori.

Aici inse, vietă iș are și ea hazul ei. De și lipsită de adâncimea și misterul ce se găsește în vietă pădurilor mari, totuș, într'ensa circulă o sevă de primăveră, care inveselește inima celor tineri, său predispuie la gândire pe cei cugetători. De câte ori n'am avut prilej să ved câte-o fată umblând incet pe sub pomii dela Băneșa și urmărind firul unei cugătări adânci și triste, care i lăsă pe față un vël de adâncă melancolie! De câte ori m'am simțit eu insumi sătul de traiul unui oraș ars de sörtele nemilos al verii și bătut din cele patru puncte cardinale de töte venturile politice de șlehtë: crivețul ambițiunii și al averii, bältarețul neghiobilor, austrul nefericiților, și, în fine, töte adierile miseriilor câte le naște un häitic de ömeni care se luptă contra altui häitic al opozițiöniștilor.

Etă-me ăr cu politica. . . Iti jur că nu mai fac.

Când ved pe fata de sus, trecând tristă pe sub umbra pomilor, imi aduc aminte de versurile lui Hugo și mi le repet incet:

O vous que votre âge défend
Riez! tout vous caresse encore.
Jouez! chantez! soyez l'enfant!
Soyez la fleur! soyez l'aurore!

Quant au destin, n'y songe pas.
Le ciel est noir, la vie est sombre.
Hélas! que fait l'homme ici-bas?
Un peu de bruit dans beaucoup d'ombre.

Le sort est dur, nos le voyons.
Enfant! souvent l'oeil plein de charmes
Qui jette le plus de rayons
Répond aussi le plus de larmes.

Er când me ved pe mine; când ved duzinele de ambițioși și de proletari ai spiritului care me inconjură; când imi plec capul s'ascult sgomotul ce se înalță depe furnicarul societății noastre, sbieretul atâtor bestii, biziitul atâtor vespi, răcnetul atâtor pahiderme vorbitoare, me fac să cuget la o altă strofă alui Hugo din »Rayons et ombres»:

Comme dans le étangs ausoupiés sous les bois.
Dans plus d'une âme on voit deux choses à la fois:
La ciel, — qui teint les yeux à peine remués
Avec tout ses rayons et toutes ses nuées;
Et la vase, — fond morne, affreux, sombre et dormant.
Où des reptiles noirs fourmillent vaguement.

Netăgăduit! Și de cele mai multe ori numai partea din urmă, cea rea, domină caracterul omului.

Adecă ce crești tu decă am pute să ne lăpădam de învățul reu ce ni l'a dat societatea, decă ne-am desbrăca de haina în busunarele căreia ne-am vîrit atâtea prejudeții, atâtea credințe greșite. — și ne-am duce într-o singurătate, în care să nu ajungă nici odată sgomotele asurditore ce le produce Eul omenesc, n'am fi mai buni, mai drepti, mai puțin stricați? Credi tu într'un Laerțiu din Romeo și Julieta alui Shakespeare! Eu grozav cred.

Privișce criticii și, mai cu seamă, istoricii de astăzi. La căți găsești acea obiectivitate a judecării, care unită cu o erudiție temeinică, este singura garanție a unei vederi drepte și neșovăitoare? Ai abia un H. Taine în Franța, care, numai grație spiritului seu eminent observator și filosofic, a ajuns să adune o mână de adevăruri sociale, cari, mai mult decăt tote observațiunile criticilor, garantează exactitatea vederilor sale istorice. Eruditul Ernest Renan e, din cauza creșterii și-a prejudețiilor societății în care a trăit, foarte adesea subiectiv, și, cu totă nemărginita ostentă ce-și dă spre a se desbrăca de unele trăsături jesuitice, el, marele istoric-critic al vieții lui Isus, are adesea părți de criticat. . .

Dela noi nu-ți iau pe nimeni, fiind că n'am pe cine. Dl Maiorescu ar fi pôte singurul bărbat asupra căruia să se îndrepte totă luarea aminte a națiunii, spre a-l trimite să trăiească în singurătate, ca să formeze astfel un critic suprem, pentru tot ce se mișcă și se produce pe tărîmul inteligenții. Dar dlui Maiorescu, caracter eminentemente social, după cum atât de bine îl zugrăvește dl Aug. Dimitrescu, nu-i pre suride viața lui Laerțiu, și deci. . .

Inchipuește-ți un om învățat, care a trăit în mijlocul lumii, ca noi toți, care a suferit mult, care a iubit mult, care printr'o potrivire de întemplieri, a ramas singur, desgustat, ostentit. — inchipueșteți-l căutând pacea în fund de codri, și ducend cu el totă erudițiunea vécului în care a trăit, precum și partumul unor sentimente înalte, cari contribuiesc mult la formarea unei drepte judecări în materie de artă. . .

Pune-l apoi să-ți scrie și să-ți analizeze faptele ômenilor. . . Ce ar fi?

Aștept dela tine să-mi spui ce ar fi. Mai înteu inse du-te la pădure.

Don Padil.

Hoții surprinși.

— Veți ilustrațiunea depe pagina 285. —

Un tablou de senzațiune.

Bolnavul zăcea în pat, slăbit cu totul, fără simțiri, aprôpe mort.

Prietenii sei usară de momentul în care remaseră singuri cu el, deschiseră cassa și începură a o jefui. . .

Atunci intră nevêsta bolnavului. . . Priviți ilustrațiunea!

I. H.

Literatură și arte.

Știri literare și artistice. Dl dr. At. M. Marienescu, membru al Academiei Române, publică o broșură intitulată »Novaceșcii cinci ani înainte Academia Române» în care combate pe dlui Alecsandri și Hașdeu pentru felul de a trată colecțiunea sa de balade »Novaceșcii» în Academie. — Dl Nicolae Bran, din părțile sătmărene, care încă fiind student la Beiuș a dat probe de talentul seu în pictură, acum e elev în cursul I la școla de pictură în Budapesta și ca atare la finele anului școlar a fost distins cu al doile premiu de 20 fl. în argint pentru progres și diligență. — Dl S. C. Vergolici, profesor în Iași, a obținut dela ministerul de culte al României aproberea ca operă didactică a cărții sale »Gramatica latină, etimologia» ediția III Iași 1884 și partea II, »Siutaesa» Iași 1883. — Sculptorul Georgescu din București a terminat bustul lui C. A. Rosetti.

istoria teatrului românesc. Dl Giou scrie în cel din urmă »Curier Literar» al seu din »Românul»: În privința descălecăturilor principatului isvôrele Moldovei sînt obscure; cum vor fi inse isvôrele descălecării artei dramatice în Moldova și în țera Românească? Cu alte cuvinte, cu ce elemente se va ajuta viitorul istoric care ar voi să scrie istoria Teatrului în România? Grea întrebare, și greutăți în privința cărora istoricul se va întreba mult timp înainte de a se injuga la o asemenea sarcină! Iubitorii belelor-arte române fac foarte puțin pentru a înlesni sarcina viitorului istoric: episoade, amintiri, narațiuni a unor prime represintațiuni cari vor fi să facă epocă în istoria teatrului românesc nu se ved decăt foarte rare-ori prin diarele și revistele române. De aceea, un cetit cu deosebită plăcere, în ultimul numer al »Familiei» (Nr. 22) dlui I. Vulcan un articol intitulat »Costache Negruzzi cătră Gheorghe Asachi, asupra teatrului românesc în 1838». În acest articol, care începe cu o scrisore cătră directorul Familiei dl N. A. Bogdan promite că va da o mică istorie a teatrului românesc, îndată ce va sfârși cercetările ce face în această privință prin bibliotecile ômenilor culti și decă așa pôte dice astfel, prin memoria acelor cari, născuți în primul și al doilea deceniu al secolului nostru, ș-aduc aminte multe din peripețiile teatrului românesc, atunci în fasa grelelor începuturi. Așteptăm lucrarea dlui N. A. Bogdan care, chiar de n'ar fi istoria definitivă a teatrului românesc, va avé totuș meritul de a cuprinde multe din destăinuirile ômenilor cari au vécut cu ochii și au simțit cu inima cele ce povestesc.

Cultivarea limbii românești în Bucovina — scrie «Revista Politică» — luase direcție cu totul răcătă. Noi începusem a învăța în școală și apoi a vorbi și a scrie o limbă, precum nicăirea nici nu se vorbește și nici nu se scrie. Ne făcurăm de risul Românilor din celelalte țări. Astăzi sîntem incredințați despre rătăcirile, ce ni se propovăduia odinioară în școală drept știință înaltă, și dorim să ne întorcem erăș la graiul cel dulce al poporului; dară nu avem încredere în noi, căci ne temem, că nu-l vom nimeri: urmarea este, că nu scriem nimica. Schimosirile de cuvinte învățate odinioară în școală încep a dispăre repede, numai între bătrânii noștri mai aflăm puțini cari încă nu s'au putut desbară cu totul de ele.

Convorbiri Pedagogice. Așa se numește o nouă revistă pentru educațiune și instrucțiune, apărută în Satul-nou, redactori: P. Stoica și I. Pop Reteganul învățători populari. Anul acesta a fost foarte roditor pentru publicistica noastră pedagogică, au apărut vr'o trei foi noue, inse ore câte s'or pută susține? Cu bucurie vedem, că toate îndeplinesc bine misiunea ce ș-au impus. »Convorbirile Pedagogice« intră în viață cu următorea programă: »Scopul revistei noastre este ridicarea pozițiunii sociale a învățătorilor, deslegarea cestiunilor pedagogice pe basă științifică și introducerea reformelor trebuincioase în organizarea învățămîntului public și familiar.« Cuprinsul broșurei prime e interesant și cuprinde și un portret, al învățătorului Cosma Anca. Tiparul e frumos. Prețul până în finele anului 2 fl. Va apăre odată pe lună.

Tipicul bisericesc. Sub acest titlu a scos la lumină în tipografia diecesană din Gherla dl Titu Budu, paroc în Sat-Sugatag din Maramureș, o lucrare făcută din cărțile rituale și manuale de acest soi. Acăsta carte, menită mai ales pentru clerul mai tiner, căruia o și recomandăm, costă 1 fl. 10 cr.

Pentru ostași. A apărut la Viena, în tipografia și librăria c. r. de stat și de curte o broșură interesantă pentru ostașii noștri. Acăsta se numește »Instrucțiune de artilerie pentru tunarii bateriilor de câmp.« Tabla de materie: § 1. Introducere. § 2. Țevile tunurilor de câmp. § 3. Alfețele de câmp, antrenuri. § 4. Munițiune. § 5. Obiecte de echiparea tunurilor de câmp. § 6. Pôrte (Ladite.) § 7. Cară de munițiune pentru baterii (chesoane.) trăsuri de rezervă și de tren. § 8. Compunerea și ajustarea bateriilor. § 9. Compunerea și echiparea colonelor de munițiune și parcurilor de munițiune. § 10. Servitiul tunurilor. § 11. Tragerea. § 12. Înființare (clădire) de baterii.

Catedra de estetică din Iași. Ministrul instrucțiunii publice din România publică concurs pe ziua de 1 octobrie 1886 pentru catedra de estetică și istoria artelor frumoase dela școala de Bele-Arte din Iași. Se cere candidaților a fi licențiați în litere și a fi urmat doi ani cursurile de archeologie, de estetică generală și de filosofie, la vre-una din facultățile străine.

Buletinul societății geografice române din București, publicat prin îngrijirea dlui George I. Lahovari, secretar general al societății, pe semestrul I al anului curent a apărut cu următorul cuprins: Partea I. Actele societății. Circularul Biuroului. Programa lucrărilor adunării generale. Procesele verbale ale sedințelor adunării generale din 1/13 2/14 și 3/15 februarie 1886 (Nr 1, 2, 3, și 4.) Raportul dlui secretar general. Raportul dlui casier și procesul verbal al comisiei verificătore. Comptul eserecțiului 1885. Budgetul anului 1886. Premiul »general George Manu.« Partea II. Memorii, conferințe etc. Apele minerale din România, de dr. Garoslid. Actele de demarcațiune ale mănăstirii bucovinene. Sucevița (1783—1784) de

dl Dionisiu O. Olinescu. Notițe geografice asupra Oltenei de căpitan Filip. Supplement: Material pentru un dicționar istoric și geografic al României adunat de dl George I. Lahovari. (Fășciela I-ii.)

Cărți vechi române-slave. Dl Gavril Szinte, profesor în Deva, a trimis inspectorului dela Muscul-Național din Budapesta dr. Ladislau Réthy doue cărți vechi bisericești spre a le studia. Dl Réthy a răspuns trimițetorului, că acelea sînt din vechul al 16-le și-s scrise în limba slavă, care pe atunci a fost limba bisericească a Românilor. Una este liturgierul, celaltă cuprinde psalmii lui David, în vechiă limbă slavă. Pe margini inse se află și traduceri în limba română, scrisă cu litere cirile. Pe prima pagină a psalmilor se află următorele cuvinte scrise cu mîna »Ieremia Mogila Voivoda Gospodar.« Movila a domnit în Moldova dela 1595—1607 și se vede, că el a dăruit acăsta carte ore-cărei bisericii din Ardeal.

Biblioteca „Tribunei.“ Din acăsta publicațiune populară erăș primiram următorele broșuri: »Cenușoaca« poveste de I. T. Mera, prețul 8 cr. seu 16 bani; »Un pețitor îndărătnic« novela de Björnsterne Björnson, 4 cr. seu 8 bani; »Prietenul meu Văntură-Țără« din novelele californiene ale lui Bret Harte, 8 cr. seu 16 bani; »Scăpărătorea« din poveștile lui Andersen, prețul 4 cr. seu 8 bani; »Fata craiului din cetini« de George Coșbuc, prețul 4 cr. seu 8 bani; »Strigoica« din fantasiile lui Nicolae Gogol, prețul 20 cr. seu 40 bani. Toțe se află de vîndure la Institutul tipografic în Sibiu.

Mica bibliotecă populară. Așa se numește o întreprindere literară a revistei din București »Lumină pentru toți« sub direcțiunea dlui Eniu Balcean. Pîn'acum din acăsta bibliotecă a eșit: seria I, învățămîntul intuitiv, după metoda și procedura lui Fröbel și Pestalozzi, cärticica I Floré; cärticica II, Mineca; cärticica III, Cubul. — prețul fie cărei cärtice 20 bani. Seria II, biografia omenilor mari, cärticica I Carmen Sylva cu o ilustrațiune, 30 bani; cärticica II, Davila, cu portret, 50 bani. Seria III, Studiul Naturei, cärticica I, Privirea naturei, pr. 20 bani. Seria IV, Scrierea și citirea, cärticica I, prețul 35 bani.

O broșură politică. Dl Ludovic Moesary, deputat în dieta Ungariei, al căru portret s'a publicat în nr. 31 din 1879 al foii noastre, a scos la lumină în Budapesta în limba maghiară o broșură intitulată »Câteva cuvinte despre cestiunea naționalităților. Prețul 50 cr.

Orașul Brașov și giurul. Sub titlul acesta a apărut la Brașov o carte germană (Die Stadt Kronstadt und deren Umgebung) de Josef W. Filtch, redactorul giurului »Kronstädter Zeitung. Cartea e scrisă cu îngrijire și tipărită frumos, cuprinde și doue planuri ale Brașovului și o chartă a giurului. Pentru călătorii străini, cunoscători de limba germană, va fi de mare folos. Este de dorit să se traducă și în românește.

Teatru și musică.

Șciri teatrale și musicale. Dnu *Olsian* dela opera română din București a debutat zilele trecute în teatrul german de acolo în rolul țigancei din »Zigeuner-Baron« al lui Strauss. — Dni *Mocan și Vellescu*, distinșii gimnastici și jucători români bucureșteni, au pornit la Giurgiu; de aci se due la Constantinopol, Alexandria, Cair etc. până la Calcuta: la întorcere vor trece prin Londra. În toțe aceste locuri vor presentă străinilor frumoșele și variatele noastre jocuri naționale. Densii au și sosit la Constantinopol, unde au anunțat căteva reprezentațiuni în palatul de cristal.

Societatea pentru fond de teatru român în anul acesta va ține adunarea sa generală în Șomcuta-mare, unde a fost invitată de cătră inteligența română

âncă cu ocaziunea adunării generale din anul trecut, ținută la Bocșa-montană

Teatrele de vază în București. Trupa românească dela grădina Rașca și-a început reprezentările, și va continua totă vază. Duminică și aseră, serie »România Liberă,« s'au jucat două piese: »Unchiul cu frica lui Dumnezeu (Mon oncle) și Nea Petru și Nea Dumitrache (Le Coucou,« amândouă localizate de dl P. Gusti, regisorul Teatrului Național. Lumea a fost cam sfiosă, ca la ori ce început; dar vadul se va face forte repede, fiind date condițiunile satisfăcătoare în care se găsește personalul artistic, cum și distracția ce procură spectatorilor piesele bine alese, traduse cu îngrijire, ori localizate cu multă îndemânare.

Dra Carlotta Leria la Paris. Se scrie din Paris diarului »l'Independance« că dra Carlotta Leria a obținut o audiență dela dna Miolan-Carvalho, celebra primadonă franceză, care a creat pentru prima oră pe Margareta din »Faust« și care după o carieră din cele mai frumoase s'a cetras anul trecut depe scena Operei-Comice, în aplausele întregului Paris. Dna Miolan-Carvalho a felicitat pe dșora Leria pentru vocea și admirabila sa școlă. După consiliile și sub direcțiunea dnei Carvalho, dșora Leria va învăța un repertoriu nou pe care îl va cânta la Paris.

Despre dra Teodorini diarul engles »The Queen« dela 12 iunie scrie aceste, din incidentul debutului dsale în rolul Valentinii din »Hugenoții:« Voce puternică sus; slabă înse în registrul mediu; și are amplitudinea și seriosul ce se cere pentru succesul unui adevărat soprano dramatic. Multă esperință dramatică și multă sensibilitate. Silințele sale au fost cordialmente recompensate de public.

C e e n o u ?

Sciri personale. *Archiducele Albrecht* se va duce pela începutul lui iulie la Sinaia, la curtea română, unde se va allă atunci și principele Alesandru al Bulgariei. — *Dl Emil Costinescu* a depus în camera României un proiect de lege din inițiativă parlamentară pentru plata datoriilor repausatului C. A. Rosetti, în suma de 105.000 lei și camera a admis urgența; dl Vintilă C. A. Rosetti, fiul repausatului, protesteză în contra acesteia în diarul seu »Românul.« — *Dl Eugeniu Ghica Comăniștean* a dăruit o sumă de 72 mii lei spitalului de copii din Iași. — *Dl Gavril Simon* subjude r. este numit jude r. în Bozovici. — *Dl dr. George Ilea*, din comuna ardelenescă Indol, la 15 iunie a fost promovat de cătră universitatea din Budapesta la gradul de doctor și în științele politice universale. — În *Bucovina* sunt numiți ascultanți c. r. domnii Nicolae Polonic la tribunalul din Suceva, ér Valerian Halip la tribunalul din Cernăuți; dl Alesandru Băncescu, controlor vamal, este numit șef de oficiu.

Hymen. *Dl Dumitru S. Stefan*, candidat de avocat, în duminică trecută ș-a serbat cununia cu dna Catinca n. Prișcu în Covasna. — *Dl Ioan Zichil*, cleric absolut al arhidiecesei sibiiane, ș'a cununat cu dra Ana G. Russu în Feldiōra.

Palatul Academiei Române. După cum aflăm din isvor demn de totă credința, serie »Gazeta Transilvaniei,« ministrul instrucțiunii publice din România este decis, ca din creditul estraordinar de 22 milioane votat din partea corpurilor legiuitoare române, cu suma de 5 milioane să edifice un edificiu monumental pentru Academia română științifică din București. În edificiul monumental, pe lângă biblioteca Academiei, va fi așezat și muzeul național român.

Congresul bisericesc al mitropoliei gr. or. române ș'a deschis la Sibiu duminică în 8/20 iunie,

după servițiul divin celebrat de însuși mitropolitul. În discursul de deschidere Pr SSa a dis între altele, că esperințele de 11 ani l'au întărit tot mai mult în credința, că biserica gr. or. română, în statul nostru și între impregiurări cum sânt ale noastre, numai prin o adevărată sinodalitate se pōte susține, consolidă și prosperă; în deosebi privește de un atribut esențial al organismului bisericeii sale, ca elementul miren să eserecieze în administrațiunea bisericescă incurgerea ce i-o asigurază dispozițiunile statutului organic. Vom împărtăși și noi lucrările mai importante ale congresului. Deocamdată însemnăm, că ș'a ales o comisiune în afacerea ajutorului de stat: comisiunea ș'a compus din dnii Z. Boia, Iacob Bologa, Harion Duvlea, Ieroteiu Beleş, dr. Iosif Gall, Filaret Mustă, George Szerb și Alesandru Mocioni.

Asociațiunea Transilvană. *Despărțământul Alba-Iulia* (director Ioan Pipoș) va ține adunarea sa generală la 11 iulie n. în comuna Totoiu. — *Despărțământul Cluj* a ținut adunarea sa generală la 20 I. c. în comuna Mărgău sub presidiul dlui Alesandru Bohațel: parocul local dl Ioan Papiu salută pe oșpeti în versuri. Dintre lucrările adunării vom însemna, că ș'a publicat un premiu de 20 fl. pentru acea femeie, care-și va îmbrăcă familia cu lucrul mânilor sale, fără să cumpere din prăvălie pânza: apoi un premiu de 15 fl. pentru acel învățator care va învăța copiii industria de casă. Dl Nestor Simon ceti o disertațiune »Despre starea noastră economică și culturală.«

Societăți de lectură. »*România Jună*« societatea academică din Viena, ș'a constituit pentru semestrul de vază așa: în comitet president drd. med. Alesandru Pop, vice-president drd. phil. Elie Gerghel, secretar I Francisc Beșan stud. forest., secret. II Iosif Ture stud. med., cassar Grigorie Teran stud. med., controlor Ioan Papanicol stud. med., bibliotecar Octavian Pop techn. și econom Ioan Deac stud. forest. În comisia literară ș'au ales: drd. med. Emanuil Doctor, Petru Span stud. phil., Ioan Guguian stud. forest., Aron Moșoiu stud. acad. comer. și Valeriu Russu stud. phil. În comisiunea revădătoare Basiliu Ternoavean, stud. med., Victor Roșca stud. med., și Dionisiu Gailav, stud. med. — *Societatea „Inocențiu Micu-Clain“* a teologilor din Blaș ș'a imoit la 27 maiu comitetul pentru anul școlar viitor astfel: președinte Ioan Deac cleric de anul III, redactor la foia »Furnica« Aureliu Pop cl. de a. III, secretar Aureliu Hulea cl. de a. III, cassar Atanasiu Bologa cl. de a. II, controlor Iovu Băbuțiu cl. de a. I, bibliotecar Petru Gorea cl. de a. I. Remănând a se alege cu începutul anului școlastic viitor notarul ședintelor dintre fiitorii clerici de anul prim. — *Societatea „Alexi-Sinciană“* a teologilor din Gherla, în ședința de constituire ținută în 6 maiu. st. n., ș'a ales noi funcționari pe anul viitor școlastic în persoanele următorilor membrii: președinte Georgiu Stanci cl. III, vice-președinte Ioan Bărsan cl. II, Emiliu Bran cl. II, cassar Ioan Pop cl. III, notar Ioan Chiș cl. II, bibliotecar Zacharie Bulbuc cl. II, controlor Octavian Harșan cl. I, archivar Ioan Halas.

Junimea română studiosă în Budapesta. În anul școlar espirat la universitatea din Budapesta au fost înscriși 68 de studenți români. La politehnică au fost numai 2 români. La școlă de pictură asemene doi. La finele anului trei ș'au promovat la gradul de doctor în drept, 1 în științe de stat, 1 în medicină; în decursul au anului mai fost promovați câțiva. Premiați au fost 2 inși. Societatea Petru Maior a avut vr'o 40 de membrii.

Junialuri. *Societatea „Junimea“* din Cernăuți a arangiat la 3 iunie o excursiune la Cecina, la care a luat parte un public destul de numeros. — *La Blaș*

subcomitetul despărțământului XX al Asociațiunii transilvane a arangiat în 14 l. c. o petrecere de vîră, în folosul Asociațiunii în »Otelul Național»; petrecerea a reușit bine și a ținut până dimineața la 4 ore; în pauză președintele petrecerii dl Ludovic Ciato a salutat publicul prin câteva vorbe bine simțite. — *Tot la Blas* s'a ținut în 22 iunie petrecerea abiturienților, în sala »Otelului Național»; venitul a fost destinat pentru înfrumusețarea orașelului. — *La Cluj* Reuniunea sodalilor români va arangia în 28 iunie st. n. o petrecere de vîră în folosul fondului său, în grădina »La capul turcului»; pentru comitetul Reuniunii sînt semnați președinte Basiliu Podobă, secretar Iacob Mureșan, casar Ștefan Havași, controlor Alesandru Tătar. Cu asta ocaziune elevilor meseriași li se vor împărți haine de vîră, er ei se vor produce cu cîntece și declamațiuni.

Băile din România. La Sinaia, scrie »Românul», hotelurile din nou restaurate. Caraimanul splendid cu leii sei de marmură, noul și și vechiul hotel Sinaia cu terasele lor pline de lumină, fac deja cu ochiul la călători: dar pînă acum numai trenurile de plăcere au animat pădurea. Lacul-Sărat ș-a împodobit bolta și nu așteaptă decît pe călători de bună voie. Constanța se găteșe nespun pentru vizitele numeroase ce se ăice că va ave acest an. Singură statua lui Ovidiu stă posomorită amanetată la gară. Termul mării e deja căutat. Locuitorii au început să se scalde, timpul fiind foarte frumos. Hotelul Carol promite să se intrică estimp în curse și servitii. La Călimăneșci s'a zidit un hotel splendid care promite a fi bine ținut. Pozițiunea e din cele mai frumoșe. Te poți crede în Elveția. Drumul în trăsură e foarte plăcut. La Slănic tot e deja închiriat. Aceste băi nu mai au trebuință de reclamă. Acolo te duci pentru cură și pentru plăcere. Pucioșă, Balta-Albă, Bîsea, Băltăteșci tôte sînt gata. Acum lumea n'are decît să alegă. În fine avem și noi unde petrece vîră și nu mai e trebuință să ne dăm paradele prin străinătate unde adesea găsim și neajunsuri. Am scăpat și de această contribuțiune indirectă care viniă periodic în toți anii ea o epidemie. Bontonul chiar s'a schimbat. Celor cari le eră rușine înainte să mîrgă la băi în țară, au început să mai lase străinătatea și se duc pela munți și pela Marea romănească, cari sînt tot așă ca și aiurea.

Un proces pentr'un milion. Românii din Brașov intențaseră încă mai de mult comunității grecești dela biserica Sf. Treime de acolo un proces pentru dreptul de proprietate asupra numitei biserici și asupra averilor și fundațiilor ei. Procesul s'a pertractat în 17 l. c. la tribunalul din Budapesta. Cererea Romănilor a fost respinsă.

Conferință preotăscă și învățătorescă. Preoții gr. cat. din tractul protopopesc al Secului au ținut conferința lor de primăveră în comuna Iubuz în duminică SS. părinți, sub presiul protopopului Vasile Pușcariu, care a rostit o cuvîntare foarte potrivită. Cu asta ocaziune s'a decis să se înființeze o bibliotecă tractuală și s'a ales bibliotecarul în persona preotului din Săntiona. S'a raportat, că în unele comune s'au înființat magazine de bucate, er în altele se vor înființa. Apoi s'a cetit o disertațiune. După aceea s'a ținut conferința învățătorilor, asemenea sub presiul aceluiaș protopop. În acesta, învățătorul din Sănte-Jude, dl Petru Grama ținî un discurs despre industria casnică.

Necrológe. *Iacob Cosgaria*, căpitan e. r. în pensiune, perceptor al comitatului Caraș-Severin, a murit

la Lugoș în 18 iunie în etate de 65 ani; il gelese: soția sa Emilia n. Teodori, fiii Corneliu și Aureliu și fiica Emilia. — *Speranța Ciureu* n. Chirilov, soția dlui A. Ciureu, fostul redactor al diariului »L'Independance Roumaine» și acuma esilat din România, a încetat din viată, din cauza unei bóle de inimă, la Asnières în Francia, lăsând în urmă o fetiță de 4 ani.

Ghicitoare de semne

de Maria Silvia Danilă.

(e e; $A\beta A(o)A+2$

$:2* A+2$ il (e*) $e.A.e$

$\times u ; A \times . i ! i$ (e $\times 2i ! + i 2$

$f ! g e ! (u A ! ! o . u ; ! ! e u$

$* i - ! + . A * + u : 2 \times A * i u A ; \beta \times i i$

$A * 2 ! + e : e A ; + A . e$

giu. $A i * 2 ! + e i ! ! (o ! e$

giu. $A i ; u i (u ! ! e i e u$

$\times A$ le $[u + e ! (u i ! ; u ! ! e$

$* 2 \sqrt{i u A ; u i \times o ! * o . + 2$

$* 2 * + i ! g u (i ! + . A u ! ! e u * u \sqrt{e * u$

$A \times e * + u \sqrt{A + A : ! ! o . ;$

$* 2 (i \times u A (i o : u ! ! i i$

$* 2 \sqrt{i u [e ! + . u e ; ! ! o . + 2$

$* i - ! + . A * + A : u ! ! e ! ! A . : 2$

$. . u g 2 ! (u ! ! e * 2 ! ! o . u$

Terminul de deslegare e 8 iuliu. Ca totdeauna și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea ghicitorii numerice din nr. 14:

- Mi-au furat! . . . Nenorocire!
- Ah! le plîng, te plîng amar!
- Tôte versurile mele.
- Cât de mult plîng pe tîlhar!

Ioan N. Roman.

Deslegare bună ni-a sosit dela dómnele și domnișorele: Emilia Onciu n. Ciavoschi, Emilia Anderco n. Roman, Iosefina Popescu, Eufrosina Nicu, Amalia Crișan, Iulia Ardelean.

Premiul fu dobândit de dra Iulia Ardelean.

Călindarul săptămănei.

Diua sept.	Călindarul vechiu	Călind nou
	Dum. 2-a d. Rosali Mat. e. i. pl. I. sft. 2.	
Duminică	15 Prorocul Amos	27 Ladislau
Luni	16 S. Tihon fac. de min.	28 Leon Papa
Marti	17 Muc. Mannil	29 (f) <i>Pet. Pa.</i>
Mercuri	18 Muc. Leontie	30 Paul Ged.
Joi	19 Ap. Iuda frat. Dlui	1 Teodor
Vineri	20 S. Muc. Metodie	2 Cere. Mar.
Sămbătă	21 Muc. Iulian	3 Corneliu

Semestrul jan.—iunie incheiându-se în curînd, rugăm pe aceia acărora abonamente vor expira atunci, să binevoiescă a le înnoi de timpurii, căci abonamentele neplătite regulat ne îngreunază mult. Totodată rugăm pe toti aceia cari încă nu ș-au plătit abonamentul, să binevoiescă a-l refii, căci în cazul contrar la 1 iulie le vom sistă espedarea foii.

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Hugel în Oradea-mare.